

Det er ikke for dyrt å få orden på skolene!

Vi kan spare mye penger med profesjonelt og godt vedlikehold i skoler og barnehager.

Det er billigst å holde bygningene i orden. Det er dyrt med unødvendige nybygg.

Hold bygningene i orden! Ikke bygg nytt!

Sviktende drift og vedlikehold er viktigste årsak til forfallet i norske barnehager og skoler!

- Det er svært dyrt for skole- og barnehageeiere å forsømme vedlikeholdet.
- Det er svært dyrt å bygge nytt fremfor å ta vare på og utvikle bygningsmassen.
- Svikt i drift og vedlikehold er viktigste årsak til økte kostnader, nedsatt funksjon, dårlig arbeidsmiljø, svekket helse og læringsmiljø og verditap i skoler og barnehager.
- Kommunene bruker for lite til vedlikehold og bygger alt for mye nytt.
- Det er lite tegn til at kommunene har forbedret vedlikeholdet av bygningsmassen siste 10 år.

Ifølge KOSTRA tall (SSB 2014-15, [Eiendomsforvaltning i kommunesektoren - SSB](#)) brukte kommunene om lag NOK 50 mrd. per år til investeringer og drift av sine formålsbygg (skoler, barnehager og sykehjem). Å opprettholde verdien på bygningene kostet NOK 5 mrd. per år. KOSTRA tall viste at kommunene brukte ca. 2 mrd. kr. per år til vedlikehold. Differensen på 3 mrd. kr koster klart mer enn 3 mrd. kr å ta igjen i form av "brannslukking" og rehabilitering av nedslitte bygg. **Dårlig vedlikehold er med andre ord meget kostbart!** Den reduserte verdien som følge av manglende vedlikehold synes ikke i kommuneregnskapet. At kommunene gjør opp kommuneregnskapet uten å vise hva man har «tatt ut» av eiendoms kapitalen er en viktig årsak til manglende vedlikehold. Se også [IK bygg tilstandsbarometer](#)

Hvis kommunen på grunn av økonomisk mislighold kommer på Robek-lista kan alt vedlikeholdet forsvinne. **Det forverrer situasjonen!**

Alle kommuner bør pålegges å utarbeide en verdibalanse for egen bygningsmasse! Det kan vise faktisk status og at vedlikehold lønner seg! Dessuten er det bra for klimaregnskapet.

Gode rutiner for forvaltning, drift og vedlikehold er et viktig forebyggende tiltak mot inneklimateproblemer. Rehabilitering av eksisterende velfungerende bygningsmasse har gjerne lavere klimaavtrykk enn å rive for så å bygge nytt. Det er verdt å merke seg at de fleste inneklimateproblemene kan unngås dersom skole- og barnehage-eierne følger gjeldende regelverk og forvalter, drifter og vedlikeholder bygningsmassen forsvarlig i tråd med dette og gjennom systematisk og aktiv internkontroll. Det innebærer at bygningene skal bygges, driftes og vedlikeholdes slik at de er rene og tørre, med tilstrekkelig tilførsel av ren uteluft, gode temperaturforhold, har tilgang til dagslys, utsyn, god belysning og tilbyr gode akustiske forhold. I tillegg trenger barn og unge jevnlig og daglig tilgang til gode og varierte utearealer i skoler og barnehager.

Jan Vilhelm Bakke, Phd.

tidligere overlege i Arbeidstilsynet

april 2022